

Historik över Floda Hemslöjdsförenings verksamhet

Karl Trotzig skrev förtjust: -"Hvilket landskap med alla dessa lefvande röda blomster mot backarnas grönska!"

När turistlivet kom till Dalarna blev det lilla Floda, "Dalarnas Lustgård", ett omtyckt resmål. Vid avresan ville man gärna ta med sig ett minne från den vackra orten, kanske i form av ett färgglatt broderie, och broderiet spred sig till andra textilier än sjäva dräktdelarna. Så började flodabroderiets väg ut över landet.

Källa: Påsöm - Folkligt broderie från Floda i Dalarna

Floda Hembygdsförening som bildades **1922**, är moderförening till Hemslöjdsföreningen. Enligt ett av Hembygdsföreningens protokoll från 1925, där man diskuterade slöjden, beslöts att anförskaffa ett skyddsmärke för Flodaslöjden. Märket ritades av ingenjör Lennart Wålstedt, som då var ordförande i Hembygdsföreningen. Det är samma märke som används än idag och som finns avbildat på denna hemsida.

Efter ett års förberedelser bildades **Floda Hemslöjdsförening** U.P.A. den 7 mars **1926**, "för hemslöjdens vidmakthållande och sunnda utveckling på grundval av bygdens egenart och traditioner". (U.P.A. ändrades senare till e.k. = ekonomisk förening). I föreningens stadgar § 7 står följande: "Ortstypisk" slöjd, som säljes genom föreningen åsättes föreningens märke".

Vad var det som gjorde det så viktigt med ett eget märke på slöjden? För att belysa detta följer här ett citat ur Per-Hilding Perjons invigningstal vid föreningens 50-årsjubileum:

"Det påstås att redan i slutet av 1800-talet och i början av 1900-talet var försäljningsväveriet igång och vi vet att omkring 1925 utgjorde vävnadstillverkningen (hemvävning) huvudinkomsten i socknen näst efter jordbruket. Flodaslöjden blev alltmer populär och därmed lockades till hafsigt massproduktion, som alltid ger smaklösare mönster och färger, ja det t.o.m. tillverkades massor v.s.k. "Flodaslöjd", främst vävnader, i andra bygder."

För att motarbeta detta bildades alltså Hemslöjdsföreningen, som med sitt märke på alstren skulle vara en garanti för fullgod

Flodaslöjd.

Den första hemslöjdslokalen var i Jonases Jon Larssons gård i Syrholn, Dala-Floda. Anna Jonsson (Hemslöjds-Anna) utsågs att förestå föreningens verksamhet.

Direkt efter föreningens bildande utgick en inbjudan till pristävlan i hemslöjd till alla sockenbor, med noggranna anvisningar gällande material, mönster och färger. Tävlingsalstren skulle sedan bli en utställning, som skulle äga rum vid midsommar på Törnholn. (Törnholn var då ännu ej ålderdomshem). Denna inbjudan rönt stort gensvar och en mängd fin slöjd kunde ställas ut. Under stor pompa och ståt invigdes utställningen, midsommardagen 1926, av dåvarande landshövding Kvarnzelius.

Måndagen den 28 juni kunde man läsa ett stort reportage i Mora Tidning om midsommarfirandet i Floda på Eriks-Pers strand och om hur utställningen och alla pristagare i hemslöjdstävlingen. Festligheterna inleddes på midsommarafton med majstångsresning, lek och dans och på midsommardagen invigning av utställningen "vars rika samling konstvävnader starkt imponerade". Festtåg med spelmän och flaggor i täten marscherade tillbaka från Törnholn till Eriks-Pers strand (udde) för prisutdelning i slöjdtävlingen, högtidliga tal, folkdansuppvisning, Björboamatörerna uppförde en friluftsteater i tre akter vid namn Krig - "med utpräglad fredstendens", kunde man läsa, samt att flodaspelmännen förstärktes genom Anders Frisell från Mockfjärd, som med sin fiol besökte festen. En värdig start för Floda Hemslöjdsförening! Föreningen fick många medlemmar, både i Floda och i Björbo, enligt en medlemsmatrikel upprättad vid bildandet. Av diplom, som finns i Hemslöjdens ägo, kan man se att föreningen deltog i slöjduitställningen i Falun 1927 samt vid Stockholmsutställningen 1930.

Under andra världskriget var verksamheten begränsad, mest handel med lite slöjd hemslöjdsföreningarna emellan här i Dalarna. Efter krigsslutet kan man se att försäljningen ökar något, mest på dräktsidan. I början av 50-talet blev "Hemslöjds-Anna" pensionär och Hemslöjdsföreningen förde en tynande tillvaro.

Omkring år 1957 beslöt den gamla styrelsen att försöka återuppliva föreningen och 1958 återupptogs verksamheten. Lokalfrågan var besvärlig. En tid var butiken inhyst i Konsums gamla fastighet i

Historik över Floda Hemslöjdsförenings verksamhet

Kyrkbyn, i f.d. manufakturavdelningen. Enligt en annons från den tiden var affären öppen vardagar 10.00 - 12.00.

1964 uppsattes den s.k. Flodastugan på Essos tomt invid Pressbyrån. Hyreskontrakt upprättades med fabrikör Harry Redhe och Hemslöjden kunde ta den nya lokalen i besittning, centralt och bra. För att få hjälp med lokalhyran åtog sig personalen turistupplysning för Floda Turistförenings räkning.

Samma år sydde föreningen upp en bruddräkt för uthyrning. En stor investering gjordes i och med en beställning av 50 st solkeshalskläden från Österrike. Öppethållandet var vid den tiden tisdag, torsdag och lördag.

Under senare delen av 60-talet medverkade Hemslöjden vid sömnaden av konfirmanddräkterna , svartdräkten och storhelgsdräkten, som burits i obruten tradition av flickkonfirmanderna här i Floda. Senare syddes det även upp flodräkter för pojkarna. Dräkterna hyrs fortfarande ut i samband med konfirmationen.

Anna Ingridz tjänstgjorde som hemslöjdschef mellan 1958-1971. Hon avgick på egen begäran och efterträddes av Carin Hökpers som verkade fram till 2001.

Efter henne tillträdde Birgitta Gundersen som chef och när hon gick i pension 2010 har verksamheten bedrivits av frivilliga ideella krafter.